

Міністерство освіти і науки України
Черкаський державний технологічний університет
Кафедра історії та права ЧДТУ
Державний архів Черкаської області
Національна спілка краєзнавців України
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Центральноукраїнський національний технічний університет
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України
Національний історико-культурний заповідник «Чигирин»
Шевченківський національний заповідник
Кам'янський державний історико-культурний заповідник
Корсунь-Шевченківський державний історико-культурний заповідник
Комунальний заклад «Черкаський обласний краєзнавчий музей» Черкаської обласної ради
Комунальний заклад «Обласний художній музей» Черкаської обласної ради
Черкаський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Громадська організація «Національна академія наук вищої освіти України»

ПРОГРАМА

**VI Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(з міжнародною участю)
«КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА
СПАДЩИНА УКРАЇНИ:
ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ТА ТРАДИЦІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ»**

07 – 08 грудня 2023 р.

Черкаси: ЧДТУ

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Форма проведення: змішана (онлайн/офлайн)

Посилання на під'єднання: <http://surl.li/nxzpc>

07 грудня

Черкаський державний технологічний університет
(м. Черкаси, бульвар Шевченка, 460;
Інжинірингова лабораторія NOOSPHERA)

Реєстрація – з 09⁰⁰ до 09⁵⁵

– Виставка тематичних плакатних робіт учасників Міжнародної мистецької акції «ВОЛЬНАНОВА», організатором якої є кафедра дизайну ЧДТУ і Черкаський обласний художній музей, яка присвячена героїчному спротиву українського народу в російсько-українській війні та майбутньому розквіту України.

Початок конференції – 10⁰⁰

10⁰⁰ – 12⁰⁰ – пленарне засідання

12⁰⁰ – 12³⁰ – кава-брейк

12³⁰ – 16⁰⁰ – робота в секціях

08 грудня

Черкаський державний технологічний університет
(м. Черкаси, бульвар Шевченка, 460)

10⁰⁰ – 14⁰⁰ – робота в секціях

14⁰⁰ – 14³⁰ – кава-брейк

14³⁰ – 16⁰⁰ – підведення підсумків конференції

Регламент роботи

Виступ на пленарному засіданні – до 10 хв.

Виступи у дискусії – до 3 хв.

Доповіді на секційному засіданні – до 10 хв.

Посилання на збірник матеріалів конференції:
https://drive.google.com/file/d/18ZQSQRET0MfFdmISyGx0GEyymRrwmkSN/view?usp=drive_link

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ГРИГОР Олег Олександрович	<i>голова оргкомітету, ректор Черкаського державного технологічного університету, д-р політ. наук, професор</i>
РЕЄНТ Олександр Петрович	<i>співголова організаційного комітету, д-р іст. наук, професор, член-кореспондент НАН України, голова Національної спілки краєзнавців України</i>
КОЦУР Віталій Вікторович	<i>заступник голови оргкомітету, д-р іст. наук, професор, ректор Університету Григорія Сковороди в Переяславі</i>
ЛАЗУРЕНКО Валентин Миколайович	<i>заступник голови оргкомітету, д-р іст. наук, професор, проректор з гуманітарно-виховних питань Черкаського державного технологічного університету, заслужений працівник освіти України, голова Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців України</i>
СТАДНИК Ірина Юріївна	<i>заступник голови оргкомітету, канд. іст. наук, доц., завідувач кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету</i>
ЯШАН Оксана Олексіївна	<i>секретар оргкомітету, канд. іст. наук, доц., доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету</i>
АКСЬОНОВ Василь Васильович	<i>член оргкомітету, директор Черкаського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України</i>
ГЛАДУН Ольга Дмитрівна	<i>член оргкомітету, канд. мистецтвознавства, доц., директор комунального закладу «Обласний художній музей» Черкаської обласної ради</i>
ДІДЕНКО Яніна Леонідівна	<i>член оргкомітету, учений секретар Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»</i>
ІЛЛЯШЕНКО Юлія Юріївна	<i>член оргкомітету, канд. іст. наук, доц., доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету</i>
КЛИМЕНКО Тетяна Анатоліївна	<i>член оргкомітету, канд. іст. наук, доц., директор Державного архіву Черкаської області</i>
КОВАЛЕНКО Валентина Михайлівна	<i>член оргкомітету, канд. пед. наук, доц., в. о. генерального директора Шевченківського національного заповідника</i>
ЛИСЕНКО Алла Іванівна	<i>член оргкомітету, канд. іст. наук, доц., доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету</i>
ОРЛИК Василь Михайлович	<i>член оргкомітету, д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету</i>
СТЕПЕНЬКІНА Парасковія Яківна	<i>член оргкомітету, канд. іст. наук, директор Корсунь-Шевченківського державного історико-культурного заповідника</i>
ПОЛТАВЕЦЬ Василь Іванович	<i>член оргкомітету, канд. іст. наук, генеральний директор Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»</i>
СОБКО Ірина Василівна	<i>член оргкомітету, в. о. директора Комунального закладу «Черкаський обласний краєзнавчий музей» Черкаської обласної ради</i>
ТАРАН Галина Михайлівна	<i>член оргкомітету, директор Кам'янського державного історико-культурного заповідника</i>
ТЕПТЮК Людмила Миколаївна	<i>член оргкомітету, канд. іст. наук, доц., доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету</i>
ХРАМОВА-БАРАНОВА Олена Леонідівна	<i>член оргкомітету, д-р іст. наук, професор, професор кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету</i>
ХУДОЛЕЙ Оксана Сергіївна	<i>член оргкомітету, канд. іст. наук, доц., доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету</i>
ЧУБИНА Тетяна Дмитрівна	<i>член оргкомітету, д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України</i>
ШПАК Віктор Іванович	<i>член оргкомітету, д-р іст. наук, професор, віцепрезидент, академік-секретар відділення масової комунікації ГО «Національна академія наук вищої освіти України»</i>
ФАУРЕ Еміль Віталійович	<i>член оргкомітету, д-р техн. наук, професор, проректор з науково-дослідної роботи та міжнародних зв'язків Черкаського державного технологічного університету</i>
ЯКОВЕЦЬ Інна Олександрівна	<i>член оргкомітету, д-р мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету</i>

ПРОГРАМА

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю) «КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ: ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ТРАДИЦІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ»

07 грудня 2023 р.

Черкаський державний

технологічний університет – 10⁰⁰

Пленарне засідання (10⁰⁰ – 12⁰⁰)

Модератори:

- доктор історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, проректор з гуманітарно-виховних питань Черкаського державного технологічного університету **Лазуренко Валентин Миколайович**;
- кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету **Яшан Оксана Олексіївна**.

Вітальне слово

- **Григор Олег Олександрович**, ректор Черкаського державного технологічного університету, доктор політичних наук, професор;
- **Шамрай Олександр Григорович**, заступник голови Черкаської обласної державної адміністрації, кандидат історичних наук;
- **Реєнт Олександр Петрович**, голова Національної спілки краєзнавців України, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України;
- **Орлик Василь Михайлович**, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету;
- **Капранов Ян Васильович**, доктор філологічних наук, професор, доцент Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (м. Варшава, Республіка Польща), професор Київського національного лінгвістичного університету (м. Київ, Україна);

• **Івановська Божена**, доктор філософії (соціальні науки), доцент Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (м. Варшава, Республіка Польща);

• **Клименко Тетяна Анатоліївна**, директор Державного архіву Черкаської області, кандидат історичних наук, доцент;

• **Шпак Віктор Іванович**, доктор історичних наук, професор, віцепрезидент, академік-секретар відділення масової комунікації ГО «Національна академія наук вищої освіти України».

ДОПОВІДІ:

Мельниченко Василь Миколайович, кандидат історичних наук, професор, голова Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців України (2001–2021 рр.)

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ:

ПЕРЕДУМОВИ УТВОРЕННЯ ТА ЕТАПИ РОЗВИТКУ

Салата Оксана Олексіївна, доктор історичних наук, професор, завідувачка кафедри історичної та громадянської освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

ЗЛОЧИНИ ПРОТИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: РУЙНУВАННЯ АРХІТЕКТУРНИХ ПАМ'ЯТОК УКРАЇНСЬКИХ МІСТ

Потильчак Олександр Валентинович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін історичного факультету Українського університету імені Михайла Драгоманова; завідувач Навчально-наукової лабораторії експертизи культурно-історичних цінностей

НОВОВІЯВЛЕНИЙ РЕЧОВИЙ СКАРБ ДОБИ КОЗАЦТВА ІЗ БІЛОЇ ЦЕРКВИ НА КИЇВЩИНІ

Трощинська Олена Іванівна, молодший науковий співробітник відділу науково-освітньої роботи Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

Діденко Яніна Леонідівна, учений секретар Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

ХОЛОДНИЙ ЯР – ЗЕМЛЯ ВІЛЬНИХ»: З ІСТОРІЇ СТВОРЕННЯ ЕКСПОЗИЦІЇ МЕДВЕДІВСЬКОГО МУЗЕЮ

Голиш Григорій Михайлович, кандидат історичних наук, доцент, директор Наукової бібліотеки імені Михайла Максимовича Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Лисиця Лариса Григорівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

**МУЗЕЙ ІСТОРІЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ КНИГИ ЧНУ
ІМ. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО – ВАЖЛИВИЙ НАУКОВО-
ПРОСВІТНИЦЬКИЙ ОСЕРЕДОК ШЕВЧЕНКОВОГО КРАЮ**

Брель Ольга Володимирівна, старший науковий співробітник відділу «Музей Богдана Хмельницького» Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

Пискун Ольга Олександрівна, завідувачка відділу «Музей Богдана Хмельницького» Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

Діденко Яніна Леонідівна, учений секретар Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

**СТВОРЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО ПРОСТОРУ В МУЗЕЇ
БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО В РАМКАХ ПРОЄКТУ
«БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. (НЕ)РОЗКАЗАНА ІСТОРІЯ»**

Сиволап Лариса Григорівна, завідувачка сектору археології Черкаського обласного краєзнавчого музею

**ІНТЕРАКТИВНА СКЛАДОВА НАУКОВО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ
ЗАХОДІВ СЕКТОРУ АРХЕОЛОГІЇ ЧЕРКАСЬКОГО
КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ**

Герасименко Владислав Олександрович, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін історичного факультету Українського університету імені Михайла Драгоманова

**ЗНАХІДКИ ПРАЗЬКИХ ГРОШЕЙ НА ЧЕРКАЩИНІ:
ДО ПРОБЛЕМИ УЧАСТІ МОНЕТИ
В ГРОШОВОМУ ОБІГУ РЕГІОНУ В XV-XVI СТ.**

Шостопал Анатолій Анатолійович, викладач Черкаської дитячої школи мистецтв, краєзнавець

**ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ ВІДПОВІДАЧІВ НА ЧЕРКАЩИНІ
У 1922–1924 РОКАХ**

Зозуля Володимир Сергійович, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри історії і культури України та спеціальних історичних дисциплін Університету Григорія Сковороди в Переяславі

**КРАЄЗНАВСТВО ЧЕРКАЩИНИ
НА СТОРІНКАХ ЖУРНАЛУ «КРАЄЗНАВСТВО»**

Слинько Микола Юрійович, доктор філософії (PhD), доцент кафедри економіки та управління Черкаського державного технологічного університету, член Національної спілки краєзнавців України

**ЕКОНОМІЧНА ОСВІТА У ЧЕРКАСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
ТЕХНОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ:
ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ**

Лазуренко Валентин Миколайович, доктор історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік Національної академії наук вищої освіти України, голова Черкаської обласної організації Національної спілки краєзнавців України

Орлик Василь Михайлович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЕКСПЕРТИЗИ
ДОКУМЕНТІВ»: УНІКАЛЬНА КНИГА ДЛЯ ФАХІВЦІВ**

Чиж Лілія Степанівна, завідувачка відділу науково-методичної та пам'яткоохоронної роботи Черкаського обласного краєзнавчого музею

**ПАМ'ЯТКИ ЧЕРКАС – ЧАСТИНА КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ
СПАДЩИНИ УКРАЇНИ**

Кукса Надія Василівна, почесний краєзнавець України, завідувач відділу «Суботівський історичний музей» Національний історико-культурний заповідник «Чигирин»

**АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ГНАТА СТЕЛЛЕЦЬКОГО
НА ЧИГИРИНЩИНІ ТА ЇХ НАСЛІДКИ
У НОВОВІЯВЛЕНИХ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТАХ**

Лисенко Олександр Миколайович, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ТА ПОВЕРНЕННЯ
КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

ЗАСІДАННЯ СЕКЦІЙ

13⁰⁰ – 16⁰⁰ – робота в секціях

Секція 1

ЧЕРКАЩИНА: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ **(до 70-річчя утворення Черкаської області)**

Керівник засідання секції:

кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету Худолей Оксана Сергіївна

Клименко Тетяна Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент, директор Державного архіву Черкаської області

НЕКРОПОЛІ НА ТЕРЕНАХ ЧЕРКАЩИНИ

Толкушин Олег Геннадійович, голова Черкаського обласного геральдичного товариства

ГЕРБ МІСТА ЧЕРКАСИ: ПРОДОВЖЕННЯ ГЕРАЛЬДИЧНОЇ ТРАДИЦІЇ

Нераденко Тетяна Миколаївна, кандидат історичних наук, методист Черкаського територіального відділення Малої академії наук України

Мартинюк Валерія Віталіївна, учениця 11 класу Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 32, учень - член Малої академії наук України

ТУРИСТИЧНА АРХЕОЛОГІЯ ЧЕРКАЩИНИ

Степенькіна Парасковія Яківна, кандидат історичних наук, директор Корсунь-Шевченківського державного історико-культурного заповідника

КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКА МІСЬКА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА В ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Ткаченко Марина Ігорівна, викладач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ЖИВОПИСУ ЧЕРКАЩИНИ: ЯК МИСТЕЦТВО ДОПОМАГАЄ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Барвінок Юлія Василівна, молодший науковий співробітник Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

ВОЛОДИМИР МОРГУН – БАТЬКО СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕНЕТИКИ І СЕЛЕКЦІЇ РОСЛИН

Кириленко Євгенія, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Історія та археологія» Черкаського державного технологічного університету

**ОЛЕКСАНДР ЗАХАРЧЕНКО:
ІСТОРИОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЖИТТЄВОГО ШЛЯХУ**

Чупак Таміла Петрівна, заступник директора Кам'янського державного історико-культурного заповідника з наукової роботи

**ЙОГО ЖИТТЯ – БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КРИМ
(ДАНИЛО КОНОНЕНКО)**

Нераденко Тетяна Миколаївна, кандидат історичних наук, методист Черкаського територіального відділення Малої академії наук України

Головко Віра Олександрівна, учениця 10 класу Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 27 імені М. К. Путейка, учень - член Малої академії наук України

**ВІДОМА ЧЕРКАСЬКА АРХЕОЛОГИНЯ ВІРА НЕРОДА
(до 70-річчя від дня народження)**

Джулай Тетяна Володимирівна, науковий співробітник фондів Кам'янського державного історико-культурного заповідника

**ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЬОВИЧ ДЕРЕВКО:
МИСТЕЦЬКІ ДОСЯГНЕННЯ**

Кисленко Світлана Володимирівна, головний зберігач фондів Кам'янського державного історико-культурного заповідника

**ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ГУМОРИСТА
ПОЛЯНА-ПИЛИПА ЮРИКА ЧЕРЕЗ МУЗЕЙНУ КОЛЕКЦІЮ
ФОНДІВ КАМ'ЯНСЬКОГО ЗАПОВІДНИКА**

Мухова Валентина Олексіївна, головний зберігач фондів Комунального закладу «Черкаський обласний краєзнавчий музей» Черкаської обласної ради

**ЛЕГЕНДАРНИЙ БУЛАТ, ВІДНАЙДЕНИЙ
НАЗАРЕНКОМ ВАСИЛЕМ РОМАНОВИЧЕМ**

Гордієнко Тамара Федорівна, науковий співробітник Кам'янського державного історико-культурного заповідника

**ВНЕСОК МИКОЛИ ОЛЕКСАНДРОВИЧА БОНДАРЕНКА
В РОЗВИТОК КАМ'ЯНСЬКОГО МАШИНОБУДІВНОГО ЗАВОДУ**

Секція 2
ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Керівник засідання секції:

кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету **Яшан Оксана Олексіївна**

Кожем'якіна Ірина Віталіївна, магістр державної служби та муніципального управління, Класичний приватний університет м. Запоріжжя, Агенція праці тимчасової "Workdei", HR-менеджер (Poznan, Poland)

**ВТРАТИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ
ВНАСЛІДОК РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ**

Ветров Олександр Васильович, почесний краєзнавець України
Сич Денис Сергійович, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Філософія» Черкаського державного технологічного університету

**ПОДВИЖНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ РОМАНА ОРЛОВСЬКОГО
В РЕСТАВРАЦІЇ ТА ОСВЯЧЕННІ ІЛІНСЬКОЇ ЦЕРКВИ
В СУБОТОВІ**

Яшан Оксана Олексіївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету

**ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ
ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ З МЕТОЮ ЗБЕРЕЖЕННЯ
КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ**

Варивода Юлія Юріївна, здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Кравченко Оксана Олексіївна, наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

**ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА У НАУКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД УМАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

*Перепелиця Алла Іванівна, молодший науковий співробітник
Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»*

*Павлова Світлан Федорівна, заступник директора з наукової роботи
Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»*

**АРХІТЕКТУРНИЙ ЛАНДШАФТ м. ЧИГИРИН ЧИГИРИНСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(XVIII ст. – ДРУГА ПОЛОВИНА XX ст.)**

*о. Юрій Мицик, доктор історичних наук, професор, головний науковий
співробітник Інституту української археології та джерелознавства
ім. М. С. Грушевського НАН України*

ЧИГИРИНЩИНА У ТВОРІ СТАНІСЛАВА СМОНЕВСЬКОГО

*о. Юрій Мицик, доктор історичних наук, професор, головний науковий
співробітник Інституту української археології та джерелознавства ім.
М. С. Грушевського НАН України*

*Тарасенко Інна Юріївна, кандидат історичних наук, науковий співробітник
Інституту української археології та джерелознавства
ім. М. С. Грушевського НАН України*

З ЛИСТУВАННЯ ЄВГЕНА ВИРОВОГО

*Овсієнко Лідія Григорівна, заступник директора Корсунь-Шевченківського
державного історико-культурного заповідника з наукової роботи*

**ПОЕТИЧНА СПАДЩИНА СТАНІСЛАВА ДВІРНЯКА В ФОНДОВОМУ
ЗІБРАННІ КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ЗАПОВІДНИКА**

*Солодовніков Ігор Вікторович, завідувач відділу досліджень у сфері
інформаційних технологій Черкаського науково-дослідного експертно-
криміналістичного центру МВС України*

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ ІКОНОПІСУ

*Гончар Лариса Володимирівна, головний судовий експерт відділу
досліджень у сфері інформаційних технологій Черкаського науково-
дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України*

**ХУДОЖНЯ СПЕЦИФІКА САМЧИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ
ЯК ФЕНОМЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА**

*Пугач Наталія Олегівна, старший науковий співробітник історичного
музею Кам'янського державного історико-культурного заповідника*

**ПИСАНКИ МИРОСЛАВА КУЦЯ З ФОНДІВ КАМ'ЯНСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ЗАПОВІДНИКА
ЯК ОДНЕ ІЗ ДЖЕРЕЛ ВИВЧЕННЯ
ЕТНОГРАФІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЧЕРКАЩИНИ**

Висоцька Лариса Григорівна, старший науковий співробітник картинної галереї Кам'янського державного історико-культурного заповідника

**ПЕРСОНАЛЬНІ ВИСТАВКИ ЧЛЕНА НАЦІОНАЛЬНОЇ
СПІЛКИ ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ ІГОРЯ СОЛОДОВНИКОВА
В КАРТИННІЙ ГАЛЕРЕЇ КАМ'ЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ЗАПОВІДНИКА**

Єфремцева Алла Павлівна, науковий співробітник відділу охорони пам'яток історії і культури Кам'янського державного історико-культурного заповідника

**ПЕРСОНАЛЬНА ВИСТАВКА СКУЛЬПТУР
ВІТАЛІЯ ДАХІВНИКА «ТРИ МЕЛОДІЇ» У ГРОТІ –
ІСТОРИКО-АРХІТЕКТУРНИЙ ПАМ'ЯТЦІ КІНЦЯ ХVІІІ СТ.
В МІСТІ КАМ'ЯНКА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Храмова-Баранова Олена Леонідівна, доктор історичних наук, професор кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету

Манн Анастасія Русланівна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Дизайн» Черкаського державного технологічного університету

МОНОТИПІЯ: ТРАДИЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Шкребтій Вікторія Сергіївна, викладач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету

Саєнко Анастасія Андріївна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Дизайн» Черкаського державного технологічного університету

**ФОТОМИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ЗБЕРЕЖЕННЯ
ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ**

Кудрєвич Вікторія Валеріївна, викладач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету

Саєнко Анна Андріївна, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Дизайн» Черкаського державного технологічного університету

**ІСТОРІОГРАФІЯ РОЗВИТКУ
КОМП'ЮТЕРНОГО ДИЗАЙНУ В УКРАЇНІ**

Гончарова Ольга Сергіївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

**СПЕЦИФІКА ХУДОЖНЬОГО КІНЕМАТОГРАФУ
ЯК ІСТОРИЧНОГО ДЖЕРЕЛА**

Глляшенко Юлія Юріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету

**УВІЧНЕННЯ ОБРАЗУ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
У ТВОРАХ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА КІНОМИСТЕЦТВА**

Гапоненко Павло Махайлович, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Історія та археологія» Черкаського державного технологічного університету

Худолей Оксана Сергіївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету

**ІСТОРИЧНА РЕКОНСТРУКЦІЯ
ЯК ЗАСІБ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ТА ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСВІТНИЦТВА**

Косяк Світлана Михайлівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України

**КОРАЛІ В КОМПЛЕКСІ ТРАДИЦІЙНОГО ЖІНОЧОГО
УКРАЇНСЬКОГО ВБРАННЯ**

Рак Олександра Олександрівна, мистецтвознавець, старший науковий співробітник Черкаського обласного художнього музею

**ДОСЛІДЖЕННЯ У ПРОЦЕСІ АТРИБУЦІЇ:
ПОРТРЕТ ЕНРІКЕ АРЧІОНІ ОЛЬГИ БІЛОКОПИТОВОЇ**

Гладун Ольга Дмитрівна, директор Черкаського обласного художнього музею, заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету

Пушонкова Оксана Анатоліївна, учений секретар Черкаського обласного художнього музею, кандидат філософських наук, доцент

**КУЛЬТУРА ПАМ'ЯТІ У МИСТЕЦЬКИХ ПРОЄКТАХ:
ВИМІР РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ**

Секція 3
МУЗЕЄЗНАВСТВО І МУЗЕЙНА СПРАВА.
РОЛЬ МУЗЕЇВ У ФОРМУВАННІ
ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ НАЦІЇ

Керівник засідання секції:

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету **Лисенко Алла Іванівна**

Karpanov Yan, *Doctor of Sciences (Philology), Professor, Assistant Professor of the University of Economics and Human Sciences in Warsaw (Poland), Professor of Kyiv National Linguistic University (Ukraine)*

Iwanowska Bozena, *Doctor of Social Sciences, Assistant Professor of the University of Economics and Human Sciences in Warsaw (Poland)*

**MUSEUM TOURISM IN UKRAINE: IDENTIFYING CHALLENGES
AND EXPLORING FUTURE PROSPECTS**

Володько Олена Іванівна, *старший науковий співробітник сектору новітньої історії краю Черкаського обласного краєзнавчого музею*

**ВТРАТИ ЗБРАННЯ ЧЕРКАСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ**

Чепурний Олександр Іванович, *завідувач відділу науково-освітньої роботи Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»*

**АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МУЗЕЙНІЙ СФЕРІ:
З ДОСВІДУ РОБОТИ НІКЗ «ЧИГИРИН»**

Лисенко Алла Іванівна, *кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету*

**МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА
СУЧАСНОГО МУЗЕЙНОГО ПРОСТОРУ**

Абашіна Людмила Олександрівна, *завідувача науково-дослідним відділом «Резиденція Б. Хмельницького» Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»*

**ВИСТАВКОВА РОБОТА – ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ СПІВПРАЦІ
МУЗЕЙНИХ УСТАНОВ (на прикладі співробітництва Національного
історико-культурного заповідника «Чигирин» та Національного
історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили»)**

Діденко Яніна Леонідівна, вчений секретар Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

Пискун Лілія Олександрівна, студентка-стажерка в Національному історико-культурному заповіднику «Чигирин»

**MEMORY SAVERS: З ДОСВІДУ ОЦИФРУВАННЯ МУЗЕЙНОЇ
КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО
ЗАПОВІДНИКА «ЧИГИРИН»**

Стадник Ірина Юріївна, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету

**ПРИВАТНЕ КОЛЕКЦІЮВАННЯ ТА ОФІЦІЙНІ МУЗЕЇ:
(НЕ)МОЖЛИВІСТЬ ДІАЛОГУ**

Мамонтова Катерина Сергіївна, науковий співробітник Харківського історичного музею ім. М. Ф. Сумцова

**СПЕЦИФІКА КОМПЛЕКТУВАННЯ МУЗЕЙНИХ ФОНДОВИХ
КОЛЕКЦІЙ ТА ПОБУДУВАННЯ ЕКСПОЗИЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ
З РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЮ ВІЙНОЮ У СУЧАСНИХ
ІСТОРИЧНИХ МУЗЕЯХ УКРАЇНИ**

Шульженко Тетяна Михайлівна, молодший науковий співробітник Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

**СНІЖКО І. М., ПРОКОФ'ЄВ О. П., АРУТІН В. П. –
ПОДВИЖНИКИ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ НА ЧИГИРИНЩИНІ**

Секція 4

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Керівник засідання секції:

*кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету **Тептюк Людмила Миколаївна***

Баранов Гліб Олексійович, здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Історія та археологія» Черкаського державного технологічного університету

**РИМСЬКА ІМПЕРІЯ ЧАСІВ АВРЕЛІАНА:
РЕФОРМИ І НАСЛІДКИ**

Чабан Анатолій Юзефович, доктор історичних наук, професор, дійсний член Української академії історичних наук, професор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

**ОСТАННЯ АКЦІЯ МРІЙНИКІВ
(Чигиринщина у полум'ї селянського повстання)**

Шмиголь Любов Олексіївна, молодша наукова співробітниця відділу «Музей Богдана Хмельницького» Національного історико-культурного заповідника «Чигирин»

**ЯК БОРОВИЦЯ «НА СТЕП» ПЕРЕСЕЛЯЛАСЯ.
РОЗПОВІДАЮТЬ ДІТИ**

Чорна Людмила Олексіївна, кандидат історичних наук, завідувачка відділу наукових досліджень Шевченківського національного заповідника

**ШІСТДЕСЯТНИКИ ПРО СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОСТІ (1990-ті рр. XX ст. – поч. XXI ст.)**

Мушта Олександр Анатолійович, завідувачий меморіальним музеєм «Зелений будиночок» Кам'янського державного історико-культурного заповідника

**ПЕРШЕ ПОЛІТИЧНЕ ГОЛОДУВАННЯ У КАМ'ЯНЦІ 1992 Р.:
ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ**

Таран Галина Михайлівна, директор Кам'янського державного історико-культурного заповідника

**З ІСТОРІЇ ПЕРЕБУВАННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
В СЕЛІ ЛУЗАНІВКА ЧЕРКАСЬКОГО ПОВІТУ**

Самков Олександр Миколайович, краєзнавець

**1906 р. НАРОСТАННЯ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ СИТУАЦІЇ НА ЧЕРКАЩИНІ
(за матеріалами газети «Право» за 1906 рік)**

Шленчак Богдана, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Історія та археологія» Черкаського державного технологічного університету

Тептюк Людмила Миколаївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та права Черкаського державного технологічного університету

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ
З ІСТОРІЇ СЕЛА МЕДВЕДІВКА ЧЕРКАСЬКОГО РАЙОНУ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ**